

**FİNİKE VE KUMLUCA'DA (ANTALYA)
KÜLTÜR MİRASI ROTALARININ
COĞRAFI ÖZELLİKLERİ VE PLANLAMA ÖNERİLERİ**

Yazarlar

Uzm. Gülsüm SARI

Prof. Dr. Cemali SARI

FİNİKE VE KUMLUCA'DA (ANTALYA) KÜLTÜR MİRASI ROTALARININ COĞRAFI ÖZELLİKLERİ VE PLANLAMA ÖNERİLERİ

Yazarlar

Uzm. Gülsüm SARI
Prof. Dr. Cemali SARI

ISBN: 978-625-8525-98-4

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN
Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL
Yayın Tarihi: Aralık, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

**FİNİKE VE KUMLUCA'DA (ANTALYA)
KÜLTÜR MİRASI ROTALARININ
COĞRAFI ÖZELLİKLERİ VE PLANLAMA ÖNERİLERİ**

Yazarlar

Uzm. Gülsüm SARI

ORCID: 0009 0007 2351 1427

Prof. Dr. Cemali SARI

ORCID: 0000-0001-8377-2337

2025

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
TABLolar LİSTESİ	v
HARİTALAR LİSTESİ	vi
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	xvi
TEŞEKKÜR	xvi ii
ÖNSÖZ	xx
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

FINİKE VE KUMLUCA İLÇELERİNİN FİZİKİ VE BEŞERİ COĞRAFYASI

1.1. Araştırma Sahasının Fiziki Coğrafyası	11
1.1.1. Yer Şekilleri	11
1.1.2. İklim	23
1.1.3. Hidrografiya	35
1.1.4. Bitki Örtüsü	44
1.2. Araştırma Sahasının Beşeri Coğrafyası	48
1.2.1. Nüfus	48
1.2.2. Yerleşme	54
1.2.3. Ekonomik Coğrafyası	65

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SAHASINDA KÜLTÜR MİRASI ROTALARININ COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ VE PLANLAMA ÖNERİLERİ

2.1. Araştırma Sahasında Kültür Rotasına Dahil Edilebilecek Potansiyel Noktalar	103
2.1.1. Finike' nin Arkeolojik Sit Alanları ve Kültür Varlıkları	103
2.1.1.1. Finike' de Yer Alan ve Rotalarda Görülecek Olan Alanlar ..	107
2.1.1.1.1. Kale Mahallesi, Phonikos Antik Kenti ve Sur Durvarları	107
2.1.1.1.2. Eski Mahalle, Merkez Camii	111
2.1.1.1.3. Eski Mahalle ve Kale Mahallesiindeki Sivil Mimari Örnekleri	111
2.1.1.1.4. İskele Mahallesi	113
2.1.1.1.5. Turunçova Mahallesi, Çavdır Mevkiindeki Sivil Mimari Örnekleri, Un Fabrikası, Çavdır ve Bağyaka Camileri	114

2.1.1.1.6. Turunçova Mahallesi, Dağdibi Mevkii, Kaya Mezarları (Çakal Tepesi Kaya Mezarları)	118
2.1.1.1.7. Saklısu (İncirağacı) Mahallesi, Zengeder Mevkii, Limyra Antik Kenti ve Bedir Baba Mezarı	119
2.1.1.1.8. Saklısu Mahallesi, Alakır Çayı Üzerinde Bulunan Roma (Kırkgöz) Köprüsü	126
2.1.1.1.9. Saklısu Mahallesi, Kafi Baba Türbesi, Aş Evi ve Toplantı Evinin Bulunduğu Yapı Kompleksi (Kafi Baba Tekkesi)	128
2.1.1.1.10. Hasyurt Mahallesi, Hasyurt (Vakıf) Camisi Turunçova Mahallesi.....	129
2.1.1.1.11. Arif Mahallesi, Arykanda Antik Kenti.....	131
2.1.1.1.12. Ernez (Günçalı) Mahallesi, Arneai Antik Kenti.....	140
2.1.1.1.13. Asarönü Mahallesi Yolundaki Antik Şapel kalıntısı Dinsel Yapı (Asarönü Şapeli).....	145
2.1.1.1.14. Yalnız Mahallesi, Mahmutlu Sırtı ve Bel Başı Yakınlarındaki Antik Yerleşim Alanı (Çürük İn).....	148
2.1.1.1.15. Alacadağ Mahallesi Keşlik Mevkii Kilise Kalıntılarının Bulunduğu Antik Yerleşim Alanı.....	149
2.1.1.1.16. Gökbük Mahallesi	151
2.1.1.1.17. Yeşilköy Mahallesi, Gökkaya Tepesinin Güney ve Güneydoğu Eteğindeki Antik Döneme Ait Kale Yapısı, Kale Duvarları ve Yerleşim Alanı	155
2.1.1.1.18. Yazır Köyü	156
2.1.1.1.19. Ördübek Yaylası	156
2.1.2. Kumluca'nın Arkeolojik Sit Alanları ve Kültür Varlıkları	158
2.1.2.1. Kumluca' da Yer Alan ve Rotalarda Görülecek Olan Alanlar.....	163
2.1.2.1.1. Mavikent, Gagae Antik Kenti	163
2.1.2.1.2. Haciveliler Köyü, Corydella Antik Kenti ve Corydella (Korydalla) Antik Kenti Su Yolu (Su Kemer).....	169
2.1.2.1.3. Sarıcasu Köyü, Rhodiapolis Antik Kenti.....	172
2.1.2.1.4. Gölcük Köyü, Saraycık Mahallesi Kitanaura Antik Kenti.....	179
2.1.2.1.5. Karacaören Köyü, Kozağaç Köyündeki İdebessos Antik Kenti.....	183

2.1.2.1.6. Karacaören Köyü, Asarderesi Mevkiindeki Akalissos Antik Kenti.....	189
2.1.2.1.7. Karacaören Köyü, Karabük Mevkiindeki Kormos Antik Kenti.....	192
2.1.2.1.8. Güzören köyü, Kepez Tepesinde Yer Alan Pygela Antik Kenti.....	192
2.1.2.1.9. Altınyaka Mahallesi, Akçağıl- Köristan Mevki, Kotanna Antik Kenti Nekropol Alanı İle Güneydoğusundaki Yapı Kalıntısı.....	194
2.1.2.1.10. Altınyaka Köyü, Başgöz Mevkiindeki Antik Yerleşim Alanı	195
2.1.2.1.11. Kuzca Mahallesi, Sinit Mevkii, Sinit Değirmeni ve Söğütcuması	197
2.1.2.1.12. Dereköy Serenleri.....	199
2.1.2.1.13. Çaltı Köyü, Yanıklar Mevkiindeki Köprü	201
2.2. Araştırma Sahasında Rota Güzergahlarının Planlanması ve Özellikleri.....	202
2.2.1. Araştırma Sahasında Planlanan Ana Rotalar ve Özellikleri.....	205
2.2.1.1. Zemuri- Wedrei Rotası (Finike- Kumluca Kültür Mirası 1. Ana Rotası).....	205
2.2.1.2. Arykanda- Kitanaura Dağ Rotası (Finike- Kumluca Kültür Mirası 2. Ana Rotası).....	211
2.2.2. Araştırma Sahasında Planlanan Alternatif Rotalar ve Özellikleri.....	219
2.2.2.1. Keşlik Dağı Rotası	219
2.2.2.2. Kozagacı- Dereköy Rotası.....	224
SONUÇ.....	227
KAYNAKÇA.....	234

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Likya Yolu Parkuru (Mavi Çizgi ile Gösterilen Likya Yolu' dur.).....	5
Şekil 2. Finike- Kumluca Arasında Likya Yolu' nun Mevcut Durum (Yeşil Çizgi Likya Yolu Güzergahlarını Göstermektedir.).....	6
Şekil 3. KUTSO Tarfından Hazırlanarak BAKA' ya Sunulan Alternatif Güzergah Projesi (KUTSO).....	8
Şekil 1.1. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı' nın, 2022 Yılı Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmaları'na (SEGE) Göre Antalya' nın İlçelerinin Gelişmişlik Sıralaması	60
Şekil 1.2. Finike 2018 yılı Corine Arazi Sınıfı Dağılımı.....	66
Şekil 1.3. Kumluca 2018 yılı Corine Arazi Sınıfı Dağılımı.....	69
Şekil 1.4. 33. ve 32. Geleneksel Finike Festivali Afişleri	94
Şekil 1.5. Finike' de Yapılan Kültürel ve Sportif Etkinliklere Yönelik Bazı Afişler (Finike Belediyesi, 2023).....	97
Şekil 1.6. Kumluca 25. Geleneksel Yağlı Güreşlerinin Afişi	100
Şekil 1.7. Kumluca 25.Geleneksel Tarım ve Seracılık Festivali Afişi.....	101
Şekil 2.1. Arneai Antik Kentinin Krokisi	142
Şekil 2.2. Zemuri- Wedrei Rota Profili	206
Şekil 2.3. Arykanda- Kitanaura Dağ Rotası Profili.....	213
Şekil 2.4. Keşlik Dağı Rotası Profili	223
Şekil 2.5. Kozacı- Dereköy Rotası Profili	225

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1.1. Çalışma Alanının Sayısal Eğim Değerleri	18
Tablo 1.2. Trekking Sporundaki Parkurların Zorluk Derecelerine Göre Sınıflandırılması	20
Tablo 1.3. Çalışma Alanındaki Bakı Yönlerinin Alansal ve Oransal Dağılımı	22
Tablo 1.4. Finike 2005- 2022 Aylık ve Yıllık Ortalama Sıcaklık Değerleri (°C).....	24
Tablo 1.5. Finike 2005-2022 Yılları Arası Aylık ve Yıllık Toplam Yağış Değerleri	25
Tablo 1.6. Kumluca 2005- 2022 yılı ve Yıllık Ortalama Sıcaklık Değerleri (°C).....	29
Tablo 1.7. Kumluca 2005-2022 Yılları Arası Aylık ve Yıllık Toplam Yağış Değerleri	30
Tablo 1.8. 2023 Yılı Finike ve Kumluca Nüfus Verileri	50
Tablo 1.9. 2023 Yılı Finike ve Kumluca Nüfusunun Mahallelere Dağılımı	50
Tablo 1.10. Finike ve Kumluca Nüfusunun 2007- 2023 Yılları Arasındaki Değişimi	52
Tablo 1.11. Finike 2018 yılı Corine Arazi Sınıfı Oransal Dağılımı	66
Tablo 1.12. Finike İlçesi 2018 Yılı Corine Arazi Sınıflaması Alan ve Oran Verileri ...	68
Tablo 1.13. Kumluca 2018 yılı Corine Arazi Sınıfı Oransal Dağılımı	69
Tablo 1.14. Kumluca İlçesi 2018 Yılı Corine Arazi Sınıflaması Alan ve Oran Verileri	70
Tablo 1.15. 2023 Yılı Finike ve Kumluca' nın Örtüaltı Tarım Alanı Verileri	75
Tablo 1.16. Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası' na (KUTSO) Kayıtlı Üretici Firmalar Listesi	82
Tablo 1.17. Finike ve Kumluca' da 2023 Yılı Verilerine Göre Mavi Bayraklı Plaj ve Marinalar	89
Tablo 1.18. Turizm Belgeli Konaklama Tesislerinin Finike ve Kumluca İlçeleri Bazında Tür ve Sınıflara Göre Dağılımı (2023).....	91
Tablo 1.19. Mahalli İdarelerce Belgelendirilen Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş, Geceleme, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranlarının Finike ve Kumluca İlçelerine Göre Dağılımı (2022).....	92
Tablo 1.20. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş, Geceleme, Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranlarının Finike ve Kumluca İlçelerine Göre Dağılımı (2021).....	93
Tablo 2.1. Finike Sit Alanları ve Kültür Varlıkları.....	103
Tablo 2.2. Kumluca Sit Alanları ve Kültür Varlıkları	158

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1. Çalışma Sahasının Lokasyon Haritası.....	3
Harita 1.1. Çalışma Sahasının Jeoloji Haritası.....	11
Harita 1.2. Çalışma Sahasının Topografya Haritası.....	16
Harita 1.3. Çalışma Sahasının Eğim Haritası.....	19
Harita 1.4. Çalışma Sahasının Bakı Haritası.....	22
Harita 1.5. Çalışma Sahasının 1980- 2020 Arası Yıllık Ortalama Sıcaklık Haritası ...	32
Harita 1.6. Çalışma Sahasının 1980- 2020 Arası Yıllık Ortalama Yağış Haritası	34
Harita 1.7. Çalışma Sahasının Hidrografya Haritası.....	37
Harita 1.8. Araştırma Sahasındaki Akarsu Drenaj Alanları (Benliay, 2009: 62' den değiştirilerek alınmıştır.)	42
Harita 1.9. Çalışma Sahasının Bitki Örtüsü Haritası.....	46
Harita 1.10. Çalışma Sahasının Nüfus Yoğunluğu Haritası.....	49
Harita 1.11. M.Ö. 500 Dolaylarında Antik Anadolu Bölgeleri	55
Harita 1.12. Antik Dönemde Likya (Dinç, 2009: 86)	56
Harita 1.13. Çalışma Sahasının İdari Bölünüş Haritası	62
Harita 1.14. Çalışma Sahasının Arazi Kullanımı Haritası	67
Harita 1.15. Çalışma Sahasının Ulaşım Haritası.....	87
Harita 2.1. Finike sınırlarındaki Asarönü, Gökliman, Bonda Tepesi ve Limyra Kalıntılarını Gösteren Harita (Wörle ve Onur, 2023:2).....	148
Harita 2.2. Çalışma Sahasındaki Antik Yerleşmeler	204
Harita 2.3. Zemuri-Wedrei Rotası.....	205
Harita 2.4. Arykanda- Kitanaura Dağ Rotası.....	213
Harita 2.5. Keşlik Dağı Rotası.....	222
Harita 2.6. Kozacı- Dereköy Rotası	224

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1.1. Keşlik Dağı'nda Taş Ocağı Olarak Kullanılan Kireçtaşı Yatakları (Mayıs, 2024).....	12
Fotoğraf 1.2. Solda Çakal Tepesi' nde (Turunçova-Finike), Sağda Kilepe (Yeşilköy-Finike) Kanyonu' nun Yamacında Bulunan Delikli ve Oluklu Lapyalar (Mayıs 2024).....	13
Fotoğraf 1.3. Batıdan (Sıralı- Kumluca tarafından) Teke Dağları (Solda) ve Tahtalı Dağı (Sağda) Zirvelerine Bakış (Temmuz, 2024).....	15
Fotoğraf 1.4. Batıdan (Yatıkardıç' tan) Finike ve Kumluca Ovalarına Bakış (Mayıs, 2024 ve Kasım, 2023).....	16
Fotoğraf 1.5. Kıpıçay Mevkiinden Akçay Nehrinin Yatağına (K-G Doğrultusunda) Bakış (Haziran, 2024).....	36
Fotoğraf 1.6. Salur Mahallesinden (Kumluca) Alakır Yatağına Bakış (Mart, 2024)...	38
Fotoğraf 1.7. Karacaören Mahallesi Karabük Mevkiindeki Alamalı Köprüsü' nden Alakır' ın Yatağına Bakış (Nisan, 2024).....	38
Fotoğraf 1.8. Likya Tipi Tahıl Ambarları (Solda Akçay Vadisi Haziran, 2024 - Sağda Alakır Vadisi Nisan, 2024).....	72
Fotoğraf 1.9. Çalışma Alanındaki Hasyurt (Finike) Portakal Bahçelerinden Bir Görünüm (Mart, 2024).....	72
Fotoğraf 1.10. Arif (Finike) Civarındaki Nar Bahçelerinden Bir Görünüm (Mayıs, 2024).....	73
Fotoğraf 1.11. Ernez' de (Solda), Finike Ovası' nda (Sağda) Bulunan Sera ve Bahçeler (Mayıs, 2024 ve Şubat, 2024).....	73
Fotoğraf 1.12. Ernez(Finike) Yakınlarında, Dağlık Alanda Kıl Keçisi Yetiştiriciliğine Bir Örnek (Mayıs, 2024).....	77
Fotoğraf 1.13. Finike' deki Çam ve Sedir Ormanları Örnekleri (Mayıs, 2024)	78
Fotoğraf 1.14. Finike' de Bir Mermer Ocağı ve Hemen Yakınında Bitki Örtüsünün Tozla Kaplı Yaprakları (Mayıs, 2024).....	79
Fotoğraf 1.15. Mermer Ocaklarının Doğada Yarattığı Gözlü Görülür Tahribata Birkaç Örnek (Mayıs, 2024).....	79
Fotoğraf 1.16. Finike' de Bir Mermer İşleme Tesisi (Haziran, 2024).....	80
Fotoğraf 1.17. Setur Finike Marina.....	90
Fotoğraf 1.18. Finike Kabotaj Bayramı Etkinlikleri (Temmuz, 2024)	94
Fotoğraf 1.19. Finike Kabotaj Bayramı Etkinlikleri- Yağlı Direk Yarışması (Temmuz, 2024).....	94
Fotoğraf 1.20. 31. 08. 2024' te 8.' si Düzenlenen Ernez Bal Festivali.....	95
Fotoğraf 1.21. Solda Pingıdık Olarak Hazırlanan Genç ve Gökbük Halkı, Ortada Sokakta Un, Tuz, Susam, Odun Gibi Ekmek Yapılacak Malzemeleri Toplayan Pingıdık, Sağda Etkinliklere Dair Afiş.....	96

Fotoğraf 1.22. Anjelika Akbar' ın 2016' da Arykanda Antik Tiyatrosunda Verdiği Konser.....	96
Fotoğraf 1.23. Kültür Evi - Eski Gümrük Binası (Mayıs, 2024).....	97
Fotoğraf 1.24. Finike' deki Kültürel ve Sportif Etkinliklere Yönelik Birkaç Görüntü (Finike Belediyesi, 2023)	98
Fotoğraf 1.25. Kafi Baba Türbesi' nde Solda Derslikler, Sağda Aevinin Restorasyon �ncesi Son Durumları.....	98
Fotoğraf 1.26. Kumluca İlçesinde Düzenlenen Geleneksel Kumluca Deve G�releri	99
Fotoğraf 1.27. Bapehlivanlar Ali Gürbüz (solda) ve Orhan Okulu (sağda) Er Meydanında. Ali Gürbüz 2011, 2012, 2018 ve 2019 ve Orhan Okulu 2015, 2016, 2017 ve 2021 yıllarında ampiyon olmuştur.	100
Fotoğraf 1.28. Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turnuvası 2.Etabı Olan Kumluca-Fethiye Arasındaki Kısımda Yarışmaya Hazır Olan Bisikletiler	101
Fotoğraf 2.1. Farklı Açılardan Phoinikos Kale Kalıntıları (Arka Planda Sur Duvarları- �nde Likya Mimarisini Yansıtan DeneySEL Arkeoloji alışması) (Kasım, 2023 ve Haziran, 2024)	107
Fotoğraf 2.2. Finike Kültür Evi-Eski Gümrük Binası (Temmuz, 2024).....	108
Fotoğraf 2.3. Finike Kalesi' nden Bey Dağlarının En Yüksek Noktası Olan Kızlar Sivrisi' ne Bakış (Haziran, 2024).....	108
Fotoğraf 2.4. G�klıman (Solda) ve Radyofar- Andre Dorya (Sağda) Koyları (Temmuz, 2024)	109
Fotoğraf 2.5. Suluin Mağarası ve evresinin Görünümü (Temmuz, 2024).....	110
Fotoğraf 2.6. Farklı Açılardan Finike Merkez Camii (Temmuz, 2024).....	111
Fotoğraf 2.7. Finike' nin Tarihi Sivil Mimari �rnekleri (Temmuz, 2024).....	112
Fotoğraf 2.8. Sokak Sağlıklaştırma Projesi ile Restore Edilen Konaklar (Temmuz,2024)	112
Fotoğraf 2.9. Finike' nin Tarihi Konakları (Temmuz,2024).....	112
Fotoğraf 2.10. ekerci Han ve Aya Strati' ye Ait Kathedra (Temmuz, 2024).....	113
Fotoğraf 2.11. Finike/ İskele Mahallesiindeki Kırsal Konutlardan �rnekler (Kasım, 2023).....	114
Fotoğraf 2.12. Finike/ İskele Mahallesiindeki Kırsal Konutlardan �rnekler (Kasım, 2023).....	114
Fotoğraf 2.13. Turunçova- avdır' da Bulunan Tarihi Kırsal Konut �rnekleri (Haziran, 2024).....	115
Fotoğraf 2.14. Turunçova- avdır' da Bulunan ve Yıkılma Tehlikesi Arz Eden Kırsal Konut ve İç Yapısı (Haziran, 2024).....	116
Fotoğraf 2.15. Turunçova- avdır' da Bulunan Portakal Bahçeleri veya am Ormanlarıyla evrili Kırsal Konut �rnekleri (Haziran, 2024).....	116

Fotoğraf 2.16. Turunçova- Çavdır' da Bulunan, Yöre Halkının Han Olarak İsimlendirdiği Tarihi Yapı (Haziran, 2024)	116
Fotoğraf 2.17. Turunçova- Çavdır' daki Eski Un Değirmeni ve Kapiçayı Mevkiinde (Akçay' ın Ovaya Ulaştığı Noktada) Yer Alan Halk Arasında Kuru Kemer Olarak Bilinen Taş Köprü (Haziran, 2024)	117
Fotoğraf 2.18. Çavdır Büyük Cami.....	117
Fotoğraf 2.19. Bağyaka Cami (Ağustos, 2024)	117
Fotoğraf 2.20. Çakal Tepesine Çıkan Patika ve Çakal Tepesi' nden Toçak Dağına (Solda) Finike Ovası' na (Sağda) Bakış (Mayıs, 2024).....	118
Fotoğraf 2.21. Çakal Tepesi Likya Tipi Kaya Mezarı Kalıntıları (Mayıs, 2024)	118
Fotoğraf 2.22. Limyra Antik Kenti Akropol Kalıntıları (Temmuz, 2024)	120
Fotoğraf 2.23. Limyra Akropolü' nden Kumluca (sol) ve Finike Manzarası (sağ) (Temmuz, 2024)	120
Fotoğraf 2.24. Akropol ve Perikle Heroon' u Arasında Yer Alan Yamaç Evler ve Sarnıç Kalıntısı (Temmuz, 2024)	121
Fotoğraf 2.25. Perikle Heroon' u (Temmuz, 2024)	121
Fotoğraf 2.26. Limyra Antik Kenti Tiyatrosu (Toçak Dağı Eteklerinde) (Kasım, 2023).....	122
Fotoğraf 2.27. Limyra Antik Kenti Hamamı (solda), Limyra Batı Kapısı ve Sarayına Giden Taş Döşeme Yol ve Şehrin Altyapısı (sağda) (Kasım, 2023).....	124
Fotoğraf 2.28. Şehrin Surları (Sağdaki Fotoğrafta Arka Planda Toçak Dağı) (Kasım, 2023).....	124
Fotoğraf 2.29. Ptolemaion Kalıntıları (Kasım, 2023)	124
Fotoğraf 2.30. Limyra Antik Kentinde Bazilika Kalıntıları ve Sütunlu Cadde (Kasım, 2023).....	124
Fotoğraf 2.31. Limyra' da Ölen, Augustus' un Manevi Oğlu Gaius Caesar için Yapılmış Sembolik Anıt Mezar(Kenotaph) Kalıntıları (Kasım, 2023).....	125
Fotoğraf 2.32. Limyra Antik Kenti Taş İşçiliğine ve Doğasına Dair Detaylar (Kasım, 2023).....	125
Fotoğraf 2.33. Limyra Antik Kenti Nekropolü (Kasım, 2023)	125
Fotoğraf 2.34. Bedir Baba Türbesi (Eylül, 2024).....	126
Fotoğraf 2.35. Kırkgöz Köprüsü (Kasım, 2023)	127
Fotoğraf 2.36. Kırkgöz Köprüsü' ne Çift Yönlü Bir Bakış (D-B) (Mart, 2024).....	127
Fotoğraf 2.37. Restorasyonu Aşamasındaki Kafi Baba Türbesi ve Aşevi Yapıları (Eylül, 2024)	129
Fotoğraf 2.38. Hasyurt Vakıf Cami (Kolaklar Eski Cami) (Mart, 2024) ve Cami Planı	130
Fotoğraf 2.39. Arykanda Antik Kenti. Fotoğrafın Sağ Tarafında Büyük Hamam Kalıntıları, Sol Tarafında Doğu Nekropol Alanı (Kasım, 2023).....	131

Fotoğraf 2.40. Arykanda Antik Kenti Büyük Hamam ve Yamaç Hamamı (Kasım, 2023).....	132
Fotoğraf 2.41. Arykanda Şehrinin Önünde Kurulduğu Şahin Kayası ve Şehrın Yapıları İçin Oluşturulmuş Teraslar (Kasım, 2023)	133
Fotoğraf 2.42. Devlet Agorasının Doğu ve Batı Tarafında Bulunan Merdivenli Sokaklar (Kasım, 2023)	134
Fotoğraf 2.43. Arykanda Şehrinin Suyla İlgili Altyapı Elemanları (Kasım, 2023)....	135
Fotoğraf 2.44. Devlet Agorası (Ortada Ağacın Olduğu Alan Tykhe Tapınağı) (Kasım, 2023).....	135
Fotoğraf 2.45. Soldaki Odeon, Sağdaki Devlet Agorasından Odeona Bakış (Kasım, 2023).....	136
Fotoğraf 2.46. Doğu Nekropoldeki Mezar Odalarından Detaylar (Kasım, 2023)..	136
Fotoğraf 2.47. Arykanda Antik Kenti Bazilika Alanı (Kasım, 2023)	137
Fotoğraf 2.48. Stadion ve KB Köşesindeki 8 Nişli Yapı (Kasım, 2023)	138
Fotoğraf 2.49. Stadionun 8 Nişli Yapısı ve StadionTeras Duvarları (Kasım, 2023)	139
Fotoğraf 2.50. Arykanda' nın Su Sarnıçları (Kasım, 2023).....	139
Fotoğraf 2.51. Helios (Solda) ve Traian (Sağda) Tapınakları (Kasım, 2023)	140
Fotoğraf 2.52. Ticaret Agorası ve Sağda Dükkanlar (Kasım, 2023).....	140
Fotoğraf 2.53. Sokak Döşemeleri (Solda) ve Yapıların İçindeki Mozik Döşemeleri (Sağda) (Kasım, 2023).....	140
Fotoğraf 2.54. Çatallar' dan Ayrılan Ernez (Arneai) Yolu (Kasım, 2023).....	141
Fotoğraf 2.55. Ernez / İnönü' de Bulunan Kaya Mezarları ve Antik Dönem Şehir Duvarları (Mayıs, 2024).....	143
Fotoğraf 2.56. Arneai Antik Kenti Kalıntıları (Mayıs, 2024).....	143
Fotoğraf 2.57. Arneai Antik Kenti Kalıntıları (Mayıs, 2024).....	143
Fotoğraf 2.58. Arneai Antik Kenti Kalıntıları (Mayıs, 2024).....	144
Fotoğraf 2.59. Arneai Antik Kentinden İnönü' ye Doğru Bakış: Önde Tarım Alanları, Arkada Yerleşmeye Adını Veren Mağaralar (Kaya Mezarları), En Geride İnderesi Kanyonu ve Batı Toroslar (Mayıs, 2024)	144
Fotoğraf 2.60. Ernez' de Bulunan Kırsal Konutlardan Bazı Örnekler (Mayıs, 2024).....	145
Fotoğraf 2.61. Ernez Köy Meydanında, Yaşlı Çınarın Gölgesinde Bulunan Köşk ile Arka Planda Ernez Cami (Mayıs, 2024)	145
Fotoğraf 2.62. Asarönü Yolu ve Yol Üzerindeki Felek Bal Ormanı (Kasım, 2023)	146
Fotoğraf 2.63. Asarönü Kale Kalıntısının Üzerinde Bulunduğu Tepe ve Kale Duvarı (Kasım, 2023).....	146
Fotoğraf 2.64. Asarönü Tepesindeki Sarnıç Kalıntıları (Kasım, 2023).....	146
Fotoğraf 2.65. Yöre Halkının Üçayak Olarak Nitelendirdiği Asarönü Şapeli (Kasım, 2023).....	147

Fotoğraf 2.66. Asarönü Laleleri (Reyhan Kaplan' ın Arşivinden Nisan, 2023).....	147
Fotoğraf 2.67. Halk Arasında Çürük İn Olarak Bilinen Yapı (Temmuz, 2024).....	149
Fotoğraf 2.68. Asarönü Yerleşmesinin Karşı Yamacında (Keşlik Dağı' nda) Bulunan Delicedere Kanyonu ve Daha Yukarı Kesimlerinde Bulunan Taş Ocağı (Mayıs, 2024).....	149
Fotoğraf 2.69. Keşlik Dağı' nda Taş Ocağından Sonraki Kesimde Ormanlarla Kaplı Yollar (Mayıs, 2024)	150
Fotoğraf 2.70. Keşlik Dağı' nda Yöre Halkı Tarafından Geçici Konut Olarak Kullanılan Ahşap ve Naylondan Barınaklar (Mayıs, 2024).....	150
Fotoğraf 2.71. Keşlik Dağı' nda Çalışmalar Esnasında Rastlanan 2 Farklı Su Kuyusu (Mayıs, 2024).....	150
Fotoğraf 2.72. Keşlik Dağı' nda Bulunan İşlik ve Yapı Kalıntısı (Mayıs, 2024)	150
Fotoğraf 2.73. Keşlik Dağı' nda Bulunan Kilise ve Çeşitli Yapıların Kalıntıları (Mayıs, 2024).....	151
Fotoğraf 2.74. Keşlik Dağı' ndan Finike Ovası' na Bakış (Mayıs, 2024).....	151
Fotoğraf 2.75. Solda Gökbük Kanyonu, Sağda Gökbük Köyü (Mayıs, 2024).....	152
Fotoğraf 2.76. Gökbük Kanyonu (Temmuz, 2024) (Ortadaki ve Sağdaki Gizem Tepençelik Özalp'in Arşivi, 2023).....	153
Fotoğraf 2.77. Gökbük Köyü' nün Konaklama İmkanlarına Örnek Bir Alan (Temmuz, 2024).....	154
Fotoğraf 2.78. Gökbük' ün Kırsal Konutlarından Bazı Örnekler (Mayıs,2024).....	154
Fotoğraf 2.79. Gökbük' teki Eski Kireç Ocağı (Temmuz, 2024).....	155
Fotoğraf 2.80. Ernez Rotası Üzerindeki Kilepe (Yeşilköy) Kanyonu (Mayıs, 2024).....	155
Fotoğraf 2.81. Kilepe (Yeşilköy) Kanyonu Üzerinde Antik Bir Yol Boyu Yapısı (Mayıs, 2024).....	156
Fotoğraf 2.82. Yazır Köyü ile Bağlar ve Bal Ormanı (Mayıs, 2024).....	156
Fotoğraf 2.83. Ördübek Yaylası Yakınındaki Geçici Kır Yerleşmeleri (Mayıs, 2024).....	157
Fotoğraf 2.84. Ördübek Yaylası Otlak ve Sedir Ormanı (Solda) ve Yayladaki Orman Genel Müdürlüğü' ne Ait Atıl Durumdaki Yapı (Mayıs, 2024)	157
Fotoğraf 2.85. Ördübek Yaylası (Solda) ve Yayladaki Geçici Konutlara Bir Örnek (Mayıs, 2024).....	157
Fotoğraf 2.86. Mavikent Kıyısı, Gelidonya Burnu ve Beş Adalar ile Atıkların Bulunduğu Kıyı Gerisi (Mart, 2024)	164
Fotoğraf 2.87. Mavikent Kıyısı ve Hemen Kıyının Gerisinde Oba Adı Verilen Konutlar (Temmuz, 2024)	164
Fotoğraf 2.88. Gagai Kale Kalıntısından Batıya (Finike' ye Doğru) ve Doğuya (Gelidonya ve Beş Adalara Doğru) Bakış (Temmuz, 2024).....	165
Fotoğraf 2.89. Gagai Antik Kentine Ait Kalıntılar (Temmuz, 2024).....	165

Fotoğraf 2.90. Gagai Antik Kenti Kilise Kalıntıları (Temmuz, 2024).....	166
Fotoğraf 2.91. Kentin Aşağı ve Yukarı Kesimlerinde Bulunan Sarnıç Benzeri Kalıntılar (Mart ve Temmuz, 2024)	166
Fotoğraf 2.92. Gagai Antik Kentine Ait Sarnıç Kalıntıları (Temmuz, 2024)	167
Fotoğraf 2.93. Gagai Antik Kentine Ait Duvar Kalıntılar (Temmuz, 2024)	168
Fotoğraf 2.94. Salur ve Haciveliler Mahallelerindeki Kırsal Konutlara Örnekler (Mart,2024)	169
Fotoğraf 2.95. Haciveliler' de (Kumluca) Kırsal Konut ve Seralar Arasında Korydalla Kalıntıları (Mart,2024).....	170
Fotoğraf 2.96. Haciveliler' de (Kumluca) Bir Konutun Duvarında Kullanılan Korydalla Antik Yerleşimine Ait Olduğu Düşünülen Devşirme Taşlar (Mart, 2024)	170
Fotoğraf 2.97. Korydalla Yerleşiminin Kurulu Olduğu İki Tepe (Mart ve Temmuz, 2024)	170
Fotoğraf 2.98. Korydalla Kentine Ait Bazı Kalıntılar (Mart, 2024).....	171
Fotoğraf 2.99. Korydalla' dan Finike (Solda) ve Kumluca (Sağda) Ovalarına Bakış (Mart, 2024).....	171
Fotoğraf 2.100. Korydalla Antik Kenti' nin Su Kemerlerine Ait Kalıntılar (Temmuz, 2024)	172
Fotoğraf 2.101. Rhodiapolis' ten Kumluca Ovası' na Bakış, Daha Geri Planda Gelidonya Burnu ve Beş Adalar (Mart, 2024)	173
Fotoğraf 2.102. Rhodiapolis Antik Kenti Kalıntıları (Mart, 2024)	173
Fotoğraf 2.103. Rhodiapolis Antik Kenti' nin Merdivenli Sokakları, Yapı Duvarları ve Opramoas Anıtı (Mart, 2024)	174
Fotoğraf 2.104. Rhodiapolis Antik Kenti' ne Ait Sunak, Kilise ve Mezar Kalıntıları (Mart, 2024).....	175
Fotoğraf 2.105. Rhodiapolis Tiyatrosu ve Sahne Binası, Geride Opramoas Anıtı ve Kumluca Ovası (Mart, 2024).....	176
Fotoğraf 2.106. Opramoas Anıtının Ön ve Yan Yüzü (Mart, 2024)	177
Fotoğraf 2.107. Rhodiapolis Şehrindeki Sarnıç Kalıntıları (Mart, 2024)	177
Fotoğraf 2.108. Kentin Farklı Yerlerinde Karşımıza Çıkan Yazıtlar (Mart, 2024) ..	178
Fotoğraf 2.109. Rhodiapolis Şehrinin Üzerine Kurulu Olduğu Tepenin Aşağı Kesimlerinde Yer Alan Kaya Mezarları (Mart, 2024)	178
Fotoğraf 2.110. Gölcük Mahallesi Civarında Teke Dağları Manzarası ve Köy Meydanında Bulunan Devşirme Taşlarla Yapılmış Çeşme (Temmuz, 2024). 179	
Fotoğraf 2.111. Gölcük Mahallesi Kırsal Konut Örneği ve Likya Tipi Ambarı (Temmuz, 2024)	180
Fotoğraf 2.112. Heroon Yapısının Farklı Açılardan Görünümü (Temmuz, 2024)..	180
Fotoğraf 2.113. Kitanaura' ya Ait Duvar Kalıntıları (Temmuz, 2024).....	181

Fotoğraf 2.114. Antik Kentin Nekropolüne Ait Kalıntılar (Temmuz, 2024)	182
Fotoğraf 2.115. Antik Kentin Hamam (Frigidarium Bölümü) Kalıntıları (Temmuz, 2024)	183
Fotoğraf 2.116. Antik Kente Ait Kalıntılar (Temmuz, 2024)	183
Fotoğraf 2.117. Şehrin Hamama Doğru Uzanan Su Kanalı Kalıntıları (Solda) ve Akropol Tepesi (Sağda) (Temmuz, 2024)	183
Fotoğraf 2.118. Çam Ormanlarıyla Çevrili İdebessos Antik Kenti (Nisan, 2024) ..	184
Fotoğraf 2.119. İdebessos Antik Kenti Kalıntıları; Solda Bey Dağlarına Dönük Şekilde İnşa Edilmiş Olan Tiyatro Sıraları ile Akropol Duvarı ve Sağda Hamam (Nisan, 2024)	185
Fotoğraf 2.120. İdebessos Heroon' u (Nisan, 2024)	186
Fotoğraf 2.121. Bir Aslanın Boğayı Avladığı Sahneyi Gösteren Lahit Kapağı Kalıntısı (Nisan, 2024)	186
Fotoğraf 2.122. İdebessos Antik Kenti Nekropol Kalıntıları (Nisan, 2024)	187
Fotoğraf 2.123. İdebessos Antik Kenti Nekropol Kalıntıları (Nisan, 2024)	187
Fotoğraf 2.124. İdebessos Antik Kenti' ndeki Kilise Yapısı Kalıntıları (Nisan, 2024)	188
Fotoğraf 2.125. İdebessos Antik Kenti Kilise Kalıntılarına Genel Bir Bakış (Nisan, 2024)	188
Fotoğraf 2.126. Kalıntıların Bulunduğu Alandan Çevreye Bakış (Nisan, 2024)	190
Fotoğraf 2.127. Akalissos Antik Kenti Nekropol Kalıntıları (Nisan, 2024)	190
Fotoğraf 2.128. Akalissos Antik Kenti Nekropol Kalıntıları (Nisan, 2024)	191
Fotoğraf 2.129. Kormos Antik Kenti Kule (solda) ve Sarnıç (sağda) Kalıntıları (Tan, 2019: 304- 307)	192
Fotoğraf 2.130. Kormos Antik Kenti Çeşitli Yapılara Ait Kalıntılar (Tan, 2019: 310- 319)	192
Fotoğraf 2.131. Pygela Antik Kentine Ait Kalıntılar (Sevgi Işılak' ın Arşivi, 2021). 193	
Fotoğraf 2.132. Kotanna Kalıntılarının Bulunduğu Alan ve Yakınındaki Geleneksel Yapı Örneği (Temmuz, 2024)	194
Fotoğraf 2.133. Kotanna Lahit Kalıntıları (Temmuz, 2024)	194
Fotoğraf 2.134. Kotanna Nekropol Alanı (Temmuz, 2024)	195
Fotoğraf 2.135. Altınyaka' da Teras Duvarına Benzer Yapıda Kalıntılar (Temmuz, 2024)	196
Fotoğraf 2.136. Başgöz Mevkiindeki Kalıntılar (Temmuz, 2024)	196
Fotoğraf 2.137. 1938 Yılında Hizmete Giren Altınyaka İlköğretim Okulu Binası- Köy Yaşam Merkezi (Temmuz, 2024)	197
Fotoğraf 2.138. Altınyaka' da Geleneksel Kırsal Konut Örnekleri (Temmuz, 2024)	197

Fotoğraf 2.139. Kuzca Sinit Mevkii- Köprü ve Alakır Nehri Yatağı (Temmuz, 2024).....	198
Fotoğraf 2.140. Sinit Değirmeni (Tuncer Koç'un Arşivi, 2022 ve Argun Baydan' ın Arşivi, 2015).....	198
Fotoğraf 2.141. Kuzca' da Kırsal Konut Örneği ve Bey Dağı Manzarası (Solda) ile Likya Tipi Tahıl Ambarı (Sağda) (Temmuz, 2024)	199
Fotoğraf 2.142. Kuzca' dan Katran Dağı (1350 m) Eteklerinde Yer Alan Söğütçuması' na Doğru Bakış (Temmuz,2024)	199
Fotoğraf 2.143. Dereköy Serenleri (Şahika Öner' in Arşivi, 2018)	201
Fotoğraf 2.144. Dereköy Serenleri (Cemali Sarı' nın Arşivi, 2006).....	201
Fotoğraf 2.145. Çaltı Köprüsünün Sağlam Kalan Kısımları (İsmail Yavuz' un Arşivi, 2024)	202
Fotoğraf 2.146. Finike Kalesi (Phoinikos) ve Kültür Evi- Eski Gümrük Binası (Mayıs, 2024).....	206
Fotoğraf 2.147. Finike' nin Tarihi Konakları (Temmuz, 2024).....	206
Fotoğraf 2.148. Turunçova- Çavdır' da Bulunan Tarihi Kırsal Konut Örnekleri (Haziran, 2024).....	207
Fotoğraf 2.149. Turunçova- Çavdır' da Bulunan, Yöre Halkının Han Olarak İsimlendirdiği Tarihi Yapı (Haziran, 2024).....	207
Fotoğraf 2.150. Kapıçay Mevkiindeki Kuru Kemer- Taş Köprü Üzerindeki Detaylar (Haziran,2024).....	207
Fotoğraf 2.151.Turunçova- Çakal Tepesi Kaya Mezarları (Mayıs, 2024).....	207
Fotoğraf 2.152. Limyra Antik Kenti (Aralık, 2023).....	208
Fotoğraf 2.153. Bedri Baba ve Kafi Baba Türbeleri (Eylül, 2024).....	208
Fotoğraf 2.154. Kırkgöz Köprüsü (Roma Köprüsü) Üst Yüzeyi ve Tonozu (Aralık, 2023).....	209
Fotoğraf 2.155. Korydalla Antik Kenti Kalıntıları (Temmuz, 2024)	210
Fotoğraf 2.156. Rhodiapolis Antik Kenti Kalıntıları (Mart, 2024)	210
Fotoğraf 2.157. Gagai Antik Kenti Kalıntıları ve Gelidonya- Beş Adalar Manzarası (Temmuz, 2024)	211
Fotoğraf 2.158. Gökbük Kanyonu (Solda) ve Gökbük Köyü (Sağda) (Mayıs,2024).....	214
Fotoğraf 2.159. Arneai Antik Kenti Kalıntıları (Mayıs, 2024)	214
Fotoğraf 2.160. Ernez- Ördübek Arasında Çam ve Sedir Ormanları (Mayıs,2024).....	214
Fotoğraf 2.162. Ernez- Arif (Arneai- Arykanda) Arası Katır Tırnakları (Mayıs, 2024).....	215
Fotoğraf 2.163. Arykanda Antik Kenti Kalıntıları (Mayıs, 2024)	216
Fotoğraf 2.164. Arykanda Antik Kenti' nin Yolun Aşağı Kısımında Kalan Kalıntıları ile Ön Planda Nar Bahçesi ve Arka Planda Toros Dağları Manzarası (Mayıs, 2024).....	216

Fotoğraf 2.165. Akalissos Antik Kenti Kalıntıları (Nisan, 2024)	216
Fotoğraf 2.166. Çam Ormanının İçindeki İdebessos Antik Kenti Kalıntıları (Temmuz, 2024)	217
Fotoğraf 2.167. Kitanaura Antik Kenti Kalıntıları.....	218
Fotoğraf 2.168. Gödene' de Bulunan Kalıntılar (Solda Kotanna Antik Kentine Ait Kalıntılar- Sağda Başgöz Mevkiinde Kaçak Kazı il Gün Yüzüne Çıkan Kalıntılar) (Temmuz, 2024)	218
Fotoğraf 2.169. Pygela Antik Kenti Kalıntıları (Sevgi Işılak'ın Arşivi, 2021).....	218
Fotoğraf 2.170. Asarönü'ndeki Turunçgil Bahçeleri (Aralık,2023)	219
Fotoğraf 2.171. Bahar Aylarında Açan Asarönü Laleleri (Reyhan Kaplan'ın Arşivi, 2023)	220
Fotoğraf 2.172. Asarönü Mahallesinde Kalıntıların Bulunduğu Asar (Solda) ve Yapı Kalıntıları (Sağda) (Aralık, 2023).....	220
Fotoğraf 2.173. Asarönü Şapeli (Aralık, 2023)	220
Fotoğraf 2.174. Keşlik Dağı' nın Üzerindeki Taş Ocakları (Aralık, 2023)	221
Fotoğraf 2.175. Keşlik Dağı'nda Maki ve Çamların Oluşturduğu Manzara (Mayıs, 2024).....	221
Fotoğraf 2.176. Fotoğraf Keşlik Dağı Kalıntıları (Mayıs, 2024).....	221
Fotoğraf 2.177. Keşlik Dağı'ndaki Geçici Barınaklar (Mayıs, 2024)	222
Fotoğraf 2.178. Sinit Değirmeni (Argun Baydan, 2015 ve Tuncer Koç, 2022 Arşivleri).....	225
Fotoğraf 2.179. Dereköy Manzarası (Solda) ve Arı Sereni (Sağda) (Şahika Öner' in Arşivi, 2018).....	226

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	Avrupa Birliği
BAKA	Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
BM	Birleşmiş Milletler
Csa	Kışı ılık, yazı çok sıcak ve kurak iklim, Akdeniz İklimi
ÇEKÜL	Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
EPATS	Türk Patent Kurumu Elektronik Başvuru Sistemi
ICOMOS	Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi
K.V.K.B.K.M.	Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü
KUTSO	Kumluca Ticaret ve Sanayi Odası
MYO	Meslek Yüksek Okulu
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNWTO	Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü
vd.	Ve diğerleri
YHGS	Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
yy	Yüzyıl